

Delårsrapport - 1. halvår 2019

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab

Danica Pension

Indholdsfortegnelse

LEDELSESBERETNING	
UDVALGTE HOVEDTAL	2
DANICA STRATEGI	3
REGNSKABSBERETNING	5
REGNSKAB	
KONCERNREGNSKAB	8
MODERSELSKABSREGNSKAB	27
LEDELSESPÅTEGNING	34

UDVALGTE HOVEDTAL – DANICA PENSION KONCERNEN

Mio. kr.	1. halvår 2019	1. halvår 2018	Året 2018
PRÆMIER INKLUSIV INVESTERINGSKONTRAKTER ¹⁾	14.760	13.782	29.518
RESULTATOPGØRELSE			
Forsikringsteknisk resultat, Liv	840	530	1.155
Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-478	-224	-652
Egenkapitalens investeringsafkast m.v.	151	15	150
Resultat før skat	513	321	653
Skat	-113	-121	-88
Resultat af ophørende aktiviteter	1.353	38	77
Periodens resultat	1.753	238	642
BALANCE			
Aktiver i alt	599.121	561.692	566.022
Forsikringsmæssige hensættelser, syge- og ulykkesforsikring	16.399	14.125	14.362
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter i alt	427.930	410.801	399.247
Egenkapital i alt	22.873	20.879	21.366
NØGLETAL I PCT.			
Afkast relateret til gennemsnitsrenteprodukter	8,0	0,6	1,0
Afkast relateret til markedsrenteprodukter	10,4	-1,2	-5,5
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,25	3,75	4,25
Omkostningsprocent af hensættelser	0,2	0,1	0,4
Omkostninger pr. forsikret i kr.	702	531	1.325
Egenkapitalforrentning efter skat	1,1	1,3	3,2
Solvensdækning (koncern) ²⁾	186	191	203
Solvensdækning (moder) ³⁾	188	225	261
NØGLETAL FOR SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING			
Bruttoerstatningsprocent	125	113	124
Bruttoomkostningsprocent	10	8	9

¹⁾ Eksklusiv præmier fra ophørende aktiviteter (Danica Sverige)

²⁾ Pr. 30. juni 2019 udgjorde koncernens solvenskapitalkrav (SCR) 14.698 mio. kr. og kapitalgrundlaget udgjorde 27.362 mio. kr.

³⁾ Pr. 30. juni 2019 udgjorde moderselskabets solvenskapitalkrav (SCR) 14.592 mio. kr. og kapitalgrundlaget udgjorde 27.362 mio. kr.

Med virkning pr. 7. juni 2018 købte Danica Pension selskaberne Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S (tidligere SEB Pension Danmark). De tilkøbte selskaber er indregnet i Danica koncernen med virkning fra denne dato, og perioderne i hovedtaloversigten er derfor ikke direkte sammenlignelige. Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S er den 27. juni 2019 fusioneret med Danica Pension med Danica Pension som det fortsættende selskab.

Med virkning pr. 2. maj 2019 har Danica Pension solgt det svenske datterselskab Danica Pension Försäkringsaktiebolag. Selskabet er indregnet som ophørende aktivitet.

Regnskabsstallene for 1. halvår 2019 er endvidere påvirket af ændringer i regnskabspraksis, se note 1. Ændringerne har ikke påvirket hovedtallene væsentligt. Sammenligningstal er ikke ændret, da dette ikke er praktisk muligt.

Kommentarer til udvalgte hovedtal for koncernen

Præmier inkl. investeringskontrakter omfatter alle løbende præmier og indskud på livforretningen samt præmier for syge- og ulykkesforsikring.

DANICAS STRATEGI

Introduktion til Danica Pensions strategi

Danica Pensions strategi tager udgangspunkt i en vision om at være kundernes tryghedsrådgiver. Målet er at være et skridt foran, når det kommer til at rådgive kunderne om økonomisk tryghed og derved skabe højere kundetilfredshed.

Danica Pension har fokus på proaktivt at bidrage til, at både privat- og firmakunder har de rigtige pensions- og forsikringsløsninger.

Et større og mere fokuseret Danica Pension

Siden myndighederne den 7. juni 2018 godkendte købet af det tidligere SEB Pension Danmark (Danica Pensionsforsikring og Danica Administration), er det på et år lykkedes at migrere over 200.000 kunder ind i Danicas systemer, og i juni 2019 faldt den endelige fusion mellem Danica Pensionsforsikring, Danica Administration og Danica Pension på plads. Integrationen har fulgt en ambitiøs plan, så Danicas nye kunder hurtigst muligt fik deres policer overført til Danicas systemer og derved fik sikkerhed for deres fortsatte ordninger og adgang til Danicas værditilbud på rådgivning, pension og sundhed.

Danica Pension indgik i slutningen af 2018 en aftale om salg af det svenske datterselskab Danica Pension Försäkringsaktieföretag. Efter myndighedernes godkendelse blev salget gennemført i maj 2019, hvor de nye ejere overtog virksomheden. Selskabet er solgt for en pris på ca. 2,6 mia. svenske kr., hvoraf 2,35 mia. svenske kr. er vederlagt med kontant betaling, mens den resterende del er betalt med et gældsbevis. Det er aftalt, at Danske Bank og Danica Pension Sverige fortsætter samarbejdet om distribution af pensionsprodukter i Sverige.

Med købet af det tidligere SEB Pension Danmark og salget af Danica Sverige, vil Danica i fremtiden stå større, stærkere og mere fokuseret. Integrationen er således sket ud fra et mantra om at tage det bedste fra det gamle Danica Pension og det tidligere SEB Pension Danmark til gavn for kunderne. Kræfterne er derfor nu sat ind på at udnytte skalafordele og synergier, som vil styrke Danica Pensions konkurrenceevne, udviklingskraft og service fremadrettet. Samtidig betyder frasalget af Danica Sverige, at Danica Pension kan fokusere på kunder i Danmark og Norge, hvor forretningsmodellen er mere ens. Her har Danica Pension med den direkte kundekontakt bedst mulighed for at levere på visionen om at være kundernes tryghedsrådgiver.

Danica har indgået partnerskab med Tryg

I juni 2019 annoncerede Tryg og Danica Pension et partnerskab, hvor Tryg vil formidle Danica Pensions pensionsløsninger. Tryg vil formidle produkter på pensionsopsparing samt risikodækninger på liv, kritisk sygdom og tab af erhvervssevne.

Tryg er et af Nordens stærkeste finansielle brands og en frontløber i forsikringsbranchen, når det gælder udvikling af nye, innovative forsikringsprodukter og digitale løsninger til kunderne – og Tryg er derfor et oplagt match til Danica Pension, som også arbejder målrettet med at bruge teknologi som løftestang til at være et skridt foran i rådgivningen af kunderne.

I Danica Pension deler vi Trygs vision om at bidrage til vores kunders tryghed, og vi ser indgåelsen af aftalen som en mulighed for, at begge selskaber bliver endnu bedre til at realisere denne ambition til glæde for vores kunder.

Partnerskabet omfatter i første omgang Tryg's kunder i Danmark, og Danica Pension forventer også at kunne inkludere Danica Pension i Norge i samarbejdet.

Som følge af det nye samarbejde med Tryg ophørte samarbejdet mellem TopDanmark og Danica Pension om krydssalg af produkter inden for pension og skadesforsikring pr. den 30. juni 2019.

Et skridt foran skal give kunderne tryghed

Strategien "Et skridt foran" står centralt for Danica Pensions vision om at give tryghed til kunderne gennem rådgivning.

Det sker ved at give klare anbefalinger til, hvordan den enkelte kan tilpasse forsikringer og pensionsindbetalinger ved større ændringer i livet. Kunderne kontaktes proaktivt, når de eksempelvis flytter eller får en lønændring, ofte før de selv er opmærksomme på, at de med fordel kan tage et PensionsTjek.

Siden strategiens start har vi kontaktet flere hundrede tusindende unikke kunder med proaktiv, målrettet og relevant kommunikation om deres pensionsordning hos Danica Pension. Vi har fortsat fokus på at optimere den løbende kommunikation med rådgivningsbudskaber til vores kunder og fortsætter ligeledes med at lancere nye budskaber.

Antallet af kunder, der har taget et PensionsTjek hos Danica Pension og på den måde fået overblik over deres pension, er støt stigende. Fremover får de mere end 200.000 nye kunder fra det tidligere SEB Pension Danmark ligeledes glæde af klare anbefalinger gennem Et skridt foran. Dette medfører, at der er langt flere kunder, som følger anbefalingerne fra Danica Pension på pensions- og forsikringsområdet.

Save More Tomorrow

Inden for pensionsrådgivningen introducerede Danica Pension i 1. halvår som de første i Danmark Save More Tomorrow konceptet.

Det er en nem og overskuelig løsning til at hjælpe de kunder, som i dag ikke sparer nok op til pension, med at komme til at spare nok op. Det er et koncept, der bygger på adfærdsøkonomiske studier og

som har haft stor succes i USA.

Med Save More Tomorrow vil kunder kunne indgå en aftale med Danica om, at opsparingsniveauet gradvist hæves over en årrække, så man sikrer at man sparer nok op, men mærker det mindst muligt på økonomien her og nu. Samtidig bliver man rigtigt forsikret fra dag ét. Vores kunder får dermed tryk for, at de med den rigtige pensionsordning kan gå pensionslivet i møde med ro i maven.

Nye initiativer inden for forebyggelse

Tryk for Danicas kunder handler både om pension og sundhed. Således viser erfaringerne, at omkring hver tredje kvinde og hver femte mand på et tidspunkt i løbet af deres arbejdsliv får brug for deres tab af erhvervssevne-forsikring. Derfor er det afgørende for Danica Pension at sikre gode sundhedstilbud til vores kunder.

Samtidig med, at vi prioriterer at sikre et højt kvalitetsniveau i vores produkter, har vi stort fokus på at tage proaktivt ansvar for at forebygge og behandle f.eks. stress, som rammer alt for mange danskere, og som mange ledere gerne vil håndtere, men mangler redskaberne til at kunne håndtere.

Via vores samarbejde med konsulentvirksomheden AS3 hjælper vi aktivt sygemeldte kunder tilbage på arbejdsmarkedet. Samtidig lancerede vi sidste år et nyt koncept, kaldet "Stress Hjælp", der skal gøre det nemmere at forebygge og håndtere stress for ledere og medarbejdere, og i 1. halvår 2019 lancerede vi konceptet Skærm Tiden i samarbejde med Københavns Universitet. Formålet med Skærm Tiden er at give viden og gode råd til vores kunder og danskerne bredt om, hvordan de kan håndtere eventuel mobilafhængighed. Med samarbejdet med Københavns Universitet støtter vi desuden forskning i sammenhængen mellem mobilafhængighed og stress.

Syge- og ulykkesforretning påvirket af integration

Danica Pension har i 1. halvår af 2019 set et større underskud på området end i 1. halvår 2018. Det skyldes særligt, at der som i resten af branchen har været et underskud i den syge- og ulykkesforretning, der er kommet ind fra det tidligere SEB Pension Danmark, hvilket samlet har øget Danica Pensions underskud.

For at sikre den høje kvalitet i vores sundhedstilbud samt en mindre usund balance mellem indtægter og udgifter har Danica Pension allerede taget en række initiativer på syge- og ulykkesforretningen. Udover et stærkt fokus på forebyggelse og reaktivitet som beskrevet ovenfor, blev priserne blandt andet også hævet per 1. januar 2018.

Tidl. SEB-kunder medfører øgede indbetalinger

Præmieindbetalinger til fortsættende aktiviteter (eksklusiv Danica Sverige) i Danica-koncernen udgjorde 15,0 mia. kr. i de første seks måneder af 2019 mod 14,0 mia. kr. i samme periode i 2018.

Stigningen er primært drevet af præmieindbetalinger fra de tidligere SEB Pensions kunder, mens et fald i engangsindbetalinger trækker i den anden retning.

Faldet i engangspræmier skyldes særligt, at der har været et mindre fokus på at hente nye præmier ind, mens den store opgave med at sikre en hurtig integration til gavn for de nye kunder fra det tidligere SEB Pension Danmark var i gang. I perioden har der derfor særligt været fokus på at fastholde og servicere Danica Pensions eksisterende kunder.

Solide investeringsafkast

Første halvår af 2019 har givet et solidt investeringsafkast til Danica Pensions kunder.

Danica Pensions kunder med Danica Balance Mix opnåede et afkast på investeringerne på mellem 6,7 pct. for lav risiko og 0 år til pension og 15,2 pct. for høj risiko og 30 år til pension. Afkastet for kunder med Danica Balance Mix med middel risiko og 20 år til pension udgjorde 12,1 pct.

Pensionsinvestering er en langsigtet disciplin, hvorfor det vigtigste for os er at sikre, at vi arbejder kontinuerligt med at konstruere de bedste og mest robuste porteføljer til at sikre attraktive langsigtede afkast.

Danica Pension vil øge kundetilfredsheden

Et højt prioriteret fokusområde i Danica Pension er at øge kundetilfredsheden. Det er vigtigt for os, at vores kunder oplever, at vi forstår og imødekommer deres behov.

Det tidligere SEB Pension Danmark har gennem lang tid ligget højt på deres kundetilfredshed, så med overtagelsen får Danica Pension mulighed for at gøre brug af de erfaringer, der historisk har givet flotte resultater her.

At øge kundetilfredsheden fremadrettet kræver en bred indsats fra eksempelvis øget fokus på dialogen med den enkelte kunde til analyse af de overordnede tilbagemeldinger, vi får fra vores kunder.

Samtidig vil vi bl.a. videreudvikle og udrulle "et skridt foran" til vores virksomhedskunder, så vi kan udnytte de succesfulde erfaringer fra privatkundeområdet til at være mere proaktive og relevante over for virksomhederne.

Danica Pension prioriterer bæredygtighed

Danica Pension arbejder på at sikre ansvarlighed og bæredygtighed i de selskaber, vi investerer i. Det bidrager til at skabe gode stabile afkast til vores kunder og er til gavn for selskaber og samfundet generelt. Vi går både i dialog med ledelsen og bruger vores stemmeret på generalforsamlinger for at bidrage til selskabernes langsigtede værdiskabelse og positive udvikling.

I 2018 indførte vi investeringsrestriktioner over for tjæresand og termisk kul. Det betyder, at vi ikke

investerer i virksomheder, hvor 30 procent eller mere af deres indtjening stammer fra udvinding af tjæresand eller termisk kul eller fra produktion af energi, som er baseret på denne type brændstoffer. Samtidig vil vi gerne støtte virksomheder, hvis strategiske ambition er at omstille deres forretning til mere vedvarende energikilder, og som kan demonstrere overfor os, at de kan nå dette mål.

Danica Pension har også fokus på bæredygtighed i ejendomsporteføljen. På Postgrunden i København opfører Danica Pension et nyt bykvarter med bl.a. et domicil til Danske Bank, et multibrugerhus samt bolig- og hoteltårne, der alle bliver bæredygtigheds certificeret efter internationale standarder. Ejendommene bliver henholdsvis certificeret med LEED guld samt DGNB guld og sølv. Det betyder, at ejendommene lever op til en række høje krav til klima-, miljø- og sociale aspekter, og de har et lavt energi- og vandforbrug, et sundt indeklima, genanvendelse af materialer samt tilknyttede attraktive, gode byrum

Tæt samarbejde med Danske Bank til fordel for kunderne

I 2019 har Danica Pension fortsat fokus på, at pensionskunderne præsenteres for fordelene ved at være kunde i både Danica Pension og Danske Bank. I de seneste år har der været en vækst i antallet af Danske Banks kunder, som har Danica Pension som deres pensionselskab.

Når kunderne bliver helkunder i Danske Bank-koncernen, kan der leveres endnu bedre, når det kommer til økonomisk tryghed for kunderne, og samtidig forstærkes relationen til kunderne. Således kan kunden få rådgivning om hele kundens økonomi (bolig, pension og frie midler), samtidig med at der eksekveres på Danica Pensions klare anbefalinger. Derudover har kunden ofte mulighed for at få bedre vilkår i bankens kundeprogram, da pensionsdepotet tæller med i forretningsomfanget.

Danica Norge

Danica Pensions datterselskab i Norge Danica Pensjon har i første halvår haft fokus på at eksekvere på en ny strategi under CEO Steinar Nielsen, der tiltrådte som ny direktør i 2018. Danica Pensjon vil i resten af 2019 og de kommende år arbejde for, at både top- og bundlinje vokser i Norge.

REGNSKABSBERETNING

Periodens resultat

Danica Pension koncernens resultat før skat og ophørende aktiviteter for 1. halvår 2019 udgjorde 513 mio. kr. mod 321 mio. kr. i 1. halvår 2018. Efter skat og ophørende aktiviteter udgjorde resultatet for 1. halvår 2019 1.753 mio. kr. mod 238 mio. kr. i 1. halvår 2018.

DANICA KONCERNENS, RESULTAT FØR SKAT		
	1. halvår 2019	1. halvår 2018
Forsikringsresultat, Traditionel	413	408
Forsikringsresultat, Markedsrenteprodukter	488	56
Resultat af forsikringsvirksomhed	901	464
Investeringsafkast	-334	-93
Særlige overskudsandele	-54	-50
Resultat før skat og ophørende aktiviteter	513	321

Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S (tidligere: SEB Pensionsforsikring A/S og SEB Administration A/S) er indregnet i resultat fra overtagedesdagen 7. juni 2018. Den 27. juni 2019 blev fusionen af Danica Pension, Danica Pensionsforsikring og Danica Administration med Danica Pension som det fortsættende selskab godkendt af myndighederne. Den regnskabsmæssige behandling af fusionen er beskrevet i anvendt regnskabspraksis.

Danica Pensions svenske datterselskab Danica Pension Försäkringsaktiebolag (Danica Sverige) er solgt med virkning fra 2. maj 2019 og er indtil denne dato regnskabsmæssigt indregnet som en ophørende aktivitet.

Resultat af forsikringsvirksomhed for 1. halvår 2019 er på niveau med forventningerne fra årsrapporten for 2018. Resultatet er positivt påvirket af udviklingen på de finansielle markeder og negativt påvirket af udviklingen i syge- ulykkesforsikringer, der er en integreret del af forsikringsresultatet for henholdsvis Traditionel og Markedsrenteprodukter. Periodens resultat er derudover påvirket af ændring i VA-tillægget, der er beskrevet under anvendt regnskabspraksis, som har reduceret periodens resultat med 140 mio. kr. på ændringstidspunktet. Den løbende reduktion i VA-tillægget i 2019 har ligeledes påvirket resultatet negativt.

Resultat efter skat af ophørende aktivitet udgør 1.353 mio. kr. og består af periodens resultat i Danica Sverige og en avance i forbindelse med salget af selskabet på 1,3 mia. kr.

Forsikringsresultatet af den traditionelle forretning udgjorde 413 mio. kr. mod 408 mio. kr. for 1. halvår 2018. Resultatet er positivt påvirket af tilgangen af SEB Pension Danmark og negativt påvirket af udviklingen i syge- og ulykkesforsikringer, samt de forventede faldende indtægter i den tradi-

tionelle forretning, der kan henføres til, at nytegning primært sker til markedsrenteprodukter og bestandens generelle afløbsprofil.

Forsikringsresultatet af markedsrenteprodukter udgjorde 488 mio. kr. Resultatet er positivt påvirket af tilgangen af SEB Pension Danmark og udviklingen på de finansielle markeder samt negativt påvirket af udviklingen i syge- og ulykkesforsikringer, der er tilknyttet markedsrenteprodukter.

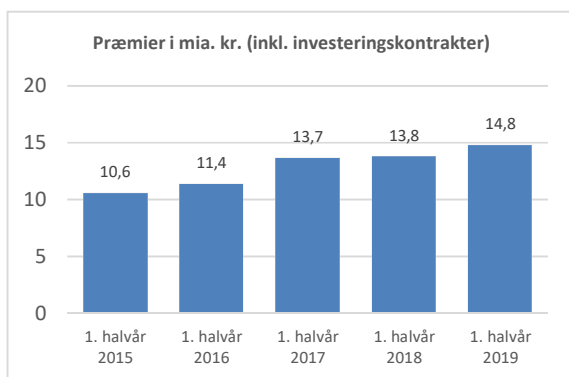
Syge- ulykkesforsikringerne ses som en integreret del af forsikringsordningerne, men vises særskilt i resultatopgørelsen. Det samlede resultatet af syge- og ulykkesforretningen blev på -478 mio. kr. mod -224 mio. kr. i 1. halvår af 2018. Resultatet fra 1. halvår 2018 indeholder knap en måneds resultat fra Danica Pensionsforsikring, og derfor var en forværring af resultatet forventet. Derudover er resultatet for 1. halvår 2019 påvirket af øgede forsikringsmæssige hensættelser.

Investeringsafkastet, der vedrører egenkapitalens risiko, faldt fra -93 mio. kr. i 1. halvår 2018 til -334 mio. kr. i 1. halvår 2019. Investeringsafkastet er påvirket af den forømtalte ændring i VA-tillægget og ændringen i renteniveauet.

Særlige overskudsandele blev under hensyntagen til resultatudviklingen opgjort til -54 mio. kr. i 1. halvår 2019 mod -50 mio. kr. i 1. halvår 2018. Det endelige beløb for 2019 vil afhænge af udviklingen i Danicas indtjening og forretningsomfang samt udbytteudlodninger.

Bruttopræmier

Bruttopræmier fra fortsættende forretning (eksklusiv Danica Sverige) udgjorde 14,8 mia. kr. mod 13,8 mia. kr. i 1. halvår 2018, svarende til en stigning på 7,2 pct.

De samlede præmier i den danske forretning udgjorde 13,4 mia. kr. i 1. halvår 2019 mod 12,6 mia. kr. i 1. halvår 2018.

Præmier fra den norske forretning udgjorde 1,4 mia. kr. i 1. halvår 2019 mod 1,1 mia. kr. i 1. halvår 2018 svarende til en stigning på 16,3 pct.

PRÆMIER (INKL. INVESTERINGSKONTRAKTER)		
(Mia. kr.)	1. halvår 2019	1. halvår 2018
Denmark		
Traditionelle produkter	2,8	1,9
Markedsrenteprodukter	10,6	11,1
Internt produktskift	-0,6	-0,9
Syge- og ulykke	0,6	0,6
Udland		
Norge	1,4	1,1
Præmier i alt	14,8	13,8

INVESTERINGS-AFKAST

Afkastet før PAL-skat for kunder med markedsrenteprodukter blev for 1. halvår 2019 samlet set 20,0 mia. kr. svarende til 11,1 pct. før PAL-skat.

Afkastet på markedsrenteprodukterne i Balance Mix er vist i efterfølgende tabel fordelt på risiko og tid til pension:

AFKAST FØR SKAT 1. HALVÅR 2019 (i pct.)			
Risiko	30 år til pension	15 år til pension	5 år til pension
Balance Mix			
Højt risikoforløb	15,2	13,5	10,7
Middel risikoforløb	14,2	10,9	8,8
Lavt risikoforløb	12,8	8,7	7,1

Afkastene er påvirket af de stigende aktiekurser i begyndelsen af 2019, som har udlignet de fallende aktiekurser i slutningen af 2018.

Investeringsafkastet før PAL-skat af kundemidler i traditionelle produkter udgjorde 13,9 mia. kr. eller 8,0 pct. i 1. halvår 2019. Efter indregning af 12,6 mia. kr. i højere livsforsikringshensættelser udgjorde afkastet 1,2 pct.

OMKOSTNINGSUDVIKLING

De forsikringsmæssige driftsomkostninger for livforretningen udgør i 1. halvår 2019 744 mio. kr.

OMKOSTNINGS-PROCENT AF HENSÆTTELSE		
	1. halvår 2019	1. halvår 2018
Danica Pension koncernen	0,19	0,16

Omkostninger i procent af hensættelser i koncernen er steget med 0,3 procentpoint i forhold til 1. halvår 2018. Stigningen skyldes primært integrationsomkostninger i forbindelse med integration af det tidligere SEB Pension Danmark.

UDVIKLING I BALANCEPOSTER

Balancen 30. juni 2019

Koncernens balance steg fra 566,0 mia. kr. ultimo 2018 til 599,1 mia. kr. ultimo juni 2019. Stigningen kan primært henføres til stigning i værdien af

investeringsaktiver dog reguleret for salget af Danica Sverige, der har reduceret balancesummen.

Investeringsaktiverne inklusiv investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter steg fra 487,3 mia. kr. ultimo 2018 til 574,0 mia. kr. ultimo juni 2019 som følge af udviklingen på de finansielle markeder.

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter udgjorde 427,9 mia. kr. mod 399,2 mia. kr. ultimo 2018. Stigningen kan primært henføres til udviklingen på de finansielle markeder.

Livsforsikringshensættelser relateret til gennemsnitsrenteprodukter steg 7,5 mia. kr. til 188,6 mia. kr., og livsforsikringshensættelser for markedsrenteprodukter steg fra 197,2 mia. kr. primo året til 216,4 mia. kr. ultimo juni 2019.

Egenkapitalen steg med 1,5 mia. kr. til 22,9 mia. kr.

LEDELSE

Ændring i bestyrelsen

Per Klitgård Poulsen og Christoffer Møllenbach er udtrådt af Danicas bestyrelse, mens Lisbet Krage-lund er indtrådt i bestyrelsen og Revisionsudvalget.

SOLVENSOPGØRELSE OG KAPITALKRAV

Danica koncernens solvensdækning 30. juni 2019 udgjorde 186 pct. mod 191 pct. ultimo 2018. Danica koncernen har ultimo juni 2019 forsat en solid overdækning.

DANICA PENSION KONCERNEN, SOLVENS		
(Mio. kr.)	30.06.2019	31.12.2018
Kapitalgrundlag	27.362	27.121
Solvenskrav (SCR)	14.698	14.235
Overskydende basiskapital	12.664	12.886

Solvens II baserer sig på en standard model til opgørelse af risikoeksponering ved opgørelsen af SCR, men giver mulighed for anvendelse af egne fulde eller partielle modeller. Danica Pension anvender alene en partiel intern model for levetidsrisikoen.

Danica har i foråret 2019 offentliggjort en ny rapportering vedrørende selskabets solvens og finansielle situation, som supplerer årsrapporten. Rapporten er en del af de nye krav under Solvens II-regelsættet og indeholder en udførlig gennemgang af selskabets solvensmæssige og finansielle forhold.

RISICI OG USIKKERHEDSFAKTORER

En beskrivelse af koncernens riskostyring og de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og moderselskabet kan påvirkes af, fremgår af note 8 til koncernregnskabet.

BEGIVENHEDER EFTER BALANCEDAGEN

Der er i tiden fra den 30. juni 2019 til delårsrapportens underskrivelse ikke indtruffet forhold, som efter ledelsens opfattelse har væsentlig påvirkning på selskabets økonomiske stilling.

FORVENTNINGER TIL 2019

Danica vil efter fusionen med det tidligere SEB Pension Danmark fortsætte den positive udvikling fra 1. halvår med at integrere det tidligere SEB Pension Danmark i Danica Pension.

Danica koncernen revurderer løbende koncernens kapitalstruktur og funding i samråd med moderselskabet Danske Bank som led i den løbende kapitalstyring og optimering.

Isoleret set forventes resultatet af Danicas forsikringsvirksomhed for 2. halvår 2019 at blive på niveau med 1. halvår 2019, men resultatet vil blive påvirket af udviklingen på de finansielle markeder og den fortsatte integration af det tidligere SEB Pension Danmark, der forventes afsluttet i slutningen af 2019.

Hovedtal - Danica Pension Koncernen

Mio. kr.	1. halvår 2019	1. halvår 2018	Året 2018
RESULTATOPGØRELSE			
Liv-forretning			
Præmier	11.568	11.756	23.435
Forsikringsydelse	-14.163	-12.191	-27.159
Investeringsafkast	31.841	-766	-8.670
Forsikringsmæssige driftsomkostninger i alt	-744	-502	-1.392
Resultat af afgiven forretning	-29	-3	2
Forsikringsteknisk resultat, Liv	840	530	1.155
Syge- og ulykkesforretning			
Bruttoopræmieindtægter	560	580	1.478
Bruttoerstatningsudgifter	-723	-637	-1.733
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-62	-45	-114
Resultat af afgiven forretning	-11	-24	-44
Investeringsafkast efter forsikringsteknisk rente	-260	-21	26
Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-478	-224	-652
Resultat efter skat af ophørende aktiviteter	1.353	38	77
Periodens resultat efter skat	1.753	238	642
Anden totalindkomst	12	-30	-36
BALANCE			
Aktiver, i alt	599.121	561.692	566.022
Forsikringsaktiver, syge- og ulykkesforsikring	320	389	301
Forsikringsmæssige hensættelser, syge- og ulykkesforsikring	16.399	14.125	14.362
Egenkapital i alt	22.873	20.879	21.366
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	427.930	410.801	399.247
NØGLETAL i pct.			
Afkastprocent relateret til gennemsnitsrenteprodukter *	8,0	0,6	1,0
Afkastprocent relateret til markedsrenteprodukter *	10,4	-1,2	-5,5
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,25	3,75	4,25
Omkostningsprocent af hensættelser	0,2	0,1	0,4
Omkostninger pr. forsikret i kr.	702	531	1.325
Egenkapitalforrentning efter skat	1,1	1,3	3,2
NØGLETAL FOR SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING			
Bruttoerstatningsprocent	125	113	124
Bruttoomkostningsprocent	10	8	9
Combined ratio	137	125	136
Operating ratio	172	140	158
Relativt afløbsresultat i procent	0,0	0,0	-0,4
Afløbsresultat f.e.r. i mio. kr.	0	2	-49

Nøgletallene er fastlagt i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse

Med virkning pr. 7. juni 2018 har Danica Pension købt selskaberne Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S (tidligere SEB Pension i Danmark). De tilkøbte selskaber er indregnet i Danica koncernen med virkning fra denne dato.

*Da Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S alene indgår i det konsoliderede halvårsregnskab med knap en måneds resultat, er tal herfor ikke medtaget i disse hovedtal for 1. halvår 2018.

Regnskabstallene for 1. halvår 2019 er endvidere påvirket af ændringer i regnskabspraksis, se note 1. Sammenligningstal er ikke ændret, da dette ikke er praktisk muligt.

Resultatopgørelse og totalindkomst - Danica Pension Koncernen

Note	Mio. kr.	1. halvår 2019	1. halvår 2018
3	Bruttopræmier	11.568	11.756
	Afgivne genforsikringspræmier	-29	-22
	Præmier f.e.r., i alt	11.539	11.734
	Resultat af associerede virksomheder	238	160
	Indtægter af investeringsejendomme	289	176
	Renteindtægter og udbytter m.v.	11.008	6.112
	Kursreguleringer	32.430	-4.883
	Renteudgifter	-6.667	-1.936
	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-756	-642
	Investeringsafkast, i alt	36.542	-1.013
	Pensionsafkastskat	-4.701	247
	Udbetalte ydelser	-14.163	-12.191
	Modtaget genforsikringsdækning	-1	1
	Forsikringsydelse f.e.r., i alt	-14.164	-12.190
	Ændring i livsforsikringshensættelser	-26.428	2.354
	Ændring i genforsikringsandel	-1	16
	Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt	-26.429	2.370
	Ændring i fortjenstmargen	-376	-90
	Erhvervelsesomkostninger	-219	-169
	Administrationsomkostninger	-538	-341
	Omkostningsrefusion fra tilknyttede virksomheder	13	8
	Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber	2	2
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-742	-500
	Overført investeringsafkast	-829	-28
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF LIVSFORSIKRING	840	530

Resultatopgørelse og totalindkomst - Danica Pension Koncernen

Note	Mio. kr.	1. halvår 2019	1. halvår 2018
	Transport		
	SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING		
	Bruttopræmier	663	601
	Afgivne genforsikringspræmier	-50	-41
	Ændring i præmiehensættelser	-103	-21
	Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	-44	-3
	Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser	5	-17
	Præmieindtægter f.e.r.	471	519
	Forsikringsteknisk rente	-	-63
	Udbetalte bruttoerstatninger	-803	-633
	Modtaget genforsikringsdækning	23	33
	Ændring i erstatningshensættelser	80	-4
	Ændring i risikomargen	9	1
	Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser	10	0
	Erstatningsudgifter f.e.r.	-681	-603
	Bonus og præmierabatter	53	-12
	Erhvervelsesomkostninger	-22	-15
	Administrationsomkostninger	-40	-30
	Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber	1	1
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r. i alt	-61	-44
	Investeringsafkast	-260	-21
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	-478	-224
	Egenkapitalens investeringsafkast	8	3
	Andre indtægter	143	13
	Andre omkostninger		-1
	RESULTAT FØR SKAT	513	321
	Skat	-113	-121
	PERIODENS RESULTAT, FORTSÆTTENDE AKTIVITETER	400	200
	Resultat efter skat af ophørende aktiviteter	1.353	38
	PERIODENS RESULTAT	1.753	238
	Periodens resultat	1.753	238
	Anden totalindkomst:		
	Omregning af udenlandske enheder	4	0
	Hedge af udenlandske enheder	4	3
	Hedge af virksomhedskøb		-41
	Tilbageført ved salg af udenlandsk enhed	5	-
	Skat vedrørende anden totalindkomst	-1	8
	Anden totalindkomst i alt	12	-30
	PERIODENS TOTALINDKOMST	1.765	208

Balance - Danica Pension Koncernen

Aktiver

Note	Mio. kr.	30. juni 2019	31. december 2018	30. juni 2018
4	IMMATERIELLE AKTIVER	3.785	3.847	4.034
	Domicilejendomme	41	42	41
	MATERIELLE AKTIVER, I ALT	41	42	41
	Investeringsejendomme	16.063	15.341	14.675
	Kapitalandele i associerede virksomheder	10.045	9.819	8.610
	Udlån til associerede virksomheder	460	546	460
	Investeringer i associerede virksomheder, i alt	10.505	10.365	9.070
	Kapitalandele	22.741	23.541	22.434
	Investeringsforeningsandele	20.231	16.364	12.796
	Obligationer	165.730	162.477	173.964
	Andre udlån	1.829	1.625	1.674
	Indlån i kreditinstitutter	2.953	1.345	2.265
	Derivater	87.307	38.788	39.615
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	300.791	244.140	252.748
	INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	327.359	269.846	276.493
	INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	246.626	217.496	209.314
	Genforsikringsandele af præmiehensættelser	6	1	44
	Genforsikringsandele af livsforsikringshensættelser	93	92	92
	Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	314	300	345
	Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	413	393	481
	Tilgodehavender hos forsikringstagere	594	593	522
	Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder	92	119	68
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	1.200	1.284	1.401
	Andre tilgodehavender	4.126	3.022	1.699
	TILGODEHAVENDER, I ALT	6.425	5.411	4.171
	Aktiver vedrørende ophørende aktiviteter	-	58.905	60.274
	Aktuelle skatteaktiver	588	645	555
	Likvide beholdninger	7.304	3.408	2.974
	Øvrige	336	336	230
	ANDRE AKTIVER, I ALT	8.228	63.294	64.033
	Tilgodehavende renter samt optjent leje	6.138	5.595	3.172
	Andre periodeafgrænsningsposter	519	491	434
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT	6.657	6.086	3.606
	AKTIVER, I ALT	599.121	566.022	561.692

Balance - Danica Pension Koncernen

Forpligtelser og egenkapital

Note	Mio. kr.	30. juni 2019	31. december 2018	30. juni 2018
FORPLIGTELSE				
	Præmiehensættelser	1.535	780	1.025
	Fortjenstmargen på skadesforsikringskontrakter	34	-	-
	Livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter	188.597	181.081	185.781
	Livsforsikringshensættelser, markedsrenteprodukter	216.433	197.165	204.087
	Livsforsikringshensættelser, i alt	405.030	378.246	389.868
	Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter	6.501	6.639	6.807
	Erstatningshensættelser	14.138	13.044	12.633
	Risikomargen på skadesforsikringskontrakter	642	427	425
	Hensættelser til bonus og præmierabatter	50	111	43
	HENSÆTTELSE TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT	427.930	399.247	410.801
	Udskudte skatteforpligtelser	1.646	1.649	2.155
	Andre hensættelser	189	183	175
	HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT	1.835	1.832	2.330
	Gæld i forbindelse med direkte forsikring	958	50	115
	Gæld i forbindelse med genforsikring	211	200	323
	Gæld til kreditinstitutter	19.976	17.365	12.505
	Gæld til tilknyttede virksomheder	180	-	813
	Aktuelle skatteforpligtelser	94	89	26
	Anden gæld	118.027	61.148	48.091
	Forpligtelser vedørende ophørende aktiviteter	-	58.462	59.879
	Periodeafgrænsningsposter	3.056	2.413	2.111
5	Ansvarlig lånekapital	3.981	3.850	3.819
	FORPLIGTELSE, I ALT	576.248	544.656	540.813
EGENKAPITAL				
	Aktiekapital	1.101	1.101	1.101
	Opskrivningshenslæggelser	1	1	-
	Sikkerhedsfond	1.882	1.882	1.882
	Overført overskud	19.889	18.382	17.896
	EGENKAPITAL, I ALT	22.873	21.366	20.879
	FORPLIGTELSE OG EGENKAPITAL, I ALT	599.121	566.022	561.692

Kapitalforhold - Danica Pension Koncernen

Mio. kr.

Ændring i egenkapital	Aktiekapital	Opskrivningshælgelser	Valutaomregningsreserve *	Sikkerhedsfond	Overført overskud	Foreslået udbytte	I alt
Egenkapital, 31. december 2018	1.101	1	-67	1.882	18.449	-	21.366
Effekt af praksis ændring 1. januar 2019	-	-	-	-	-258	-	-258
Korrigeret egenkapital, 1. januar 2019	1.101	1	-67	1.882	18.191	-	21.108
Periodens resultat	-	-	-	-	1.753	-	1.753
Anden totalindkomst:							
Tilbageført ved salg af udenlandsk enhed	-	-	5	-	-	-	5
Omregning af udenlandske enheder	-	-	4	-	-	-	4
Hedge af udenlandske enheder	-	-	4	-	-	-	4
Skat vedrørende anden total indkomst	-	-	-1	-	-	-	-1
Anden totalindkomst i alt	-	-	12	-	-	-	12
Periodens totalindkomst	-	-	12	-	1.753	-	1.765
Egenkapital, 30. juni 2019	1.101	1	-55	1.882	19.944	-	22.873
Egenkapital, 31. december 2017	1.100	0	-57	1.499	14.180	1.225	17.947
Effekt af praksis ændring 1. januar 2018	-	-	-	-	38	-	38
Korrigeret egenkapital, 1. januar 2018	1.100	0	-57	1.499	14.218	1.225	17.985
Periodens resultat	-	-	-	-	642	-	642
Anden totalindkomst:							
Omregning af udenlandske enheder	-	-	-20	-	-	-	-20
Hedge af udenlandske enheder	-	-	19	-	-	-	19
Hedge af virksomhedskøb	-	-	-	-	-41	-	-41
Skat vedrørende anden total indkomst	-	-	-9	-	14	-	5
Anden totalindkomst i alt	-	-	-10	-	-27	-	-37
Periodens totalindkomst	-	-	-10	-	615	-	605
Regulering domicilejedomme	-	1	-	-	-	-	1
Regulering ved virksomhedskøb	-	-	-	383	-383	-	0
Kapitaltilførsel	1	-	-	-	3.999	-	4.000
Udbetalt udbytte	-	-	-	-	-	-1.225	-1.225
Egenkapital, 31. december 2018	1.101	1	-67	1.882	18.449	0	21.366

* Indgår i balancen sammen med overført overskud.

Danica Pension er forpligtet til at tildele visse forsikringstagere fra det tidligere Statsanstalten for Livsforsikring (nu en del af Danica Pension) en andel af egenkapitalens overdækning i forhold til opgjort kapitalkrav, såfremt denne overdækning overstiger, hvad den var i Statsanstalten for Livsforsikring for privatiseringen i 1990. Dette gælder eventuel overdækning, som tillægges egenkapitalen eller udloddes som udbytte, men omfatter ikke indbetalt egenkapital efter privatiseringen. Særlige overskudsandele til disse forsikringstagere udgiftsføres i resultatopgørelsen under regnskabsposten "Ændring i livsforsikringshensættelser".

Den udstedte aktiekapital består af 11.010.000 aktier à 100 kr. Danica Pension har kun én klasse, idet alle aktier har samme rettigheder.

Kapitalforhold - Danica Pension Koncernen

Mio. kr.	30. juni 2019	31. december 2018
Kapitalgrundlag		
Egenkapital	22.873	21.366
Forskelle i værdiansættelse mellem regnskab og Solvens II:		
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	4.032	6.552
Udskudt skat	261	276
- Immaterielle aktiver	-3.785	-3.847
Supplerende kapital	3.981	3.850
Kapitalgrundlag	27.362	28.197

Pengestrømsopgørelse - Danica Pension Koncernen

Mio. kr.	1. halvår 2019	Året 2018	1. halvår 2018
Pengestrømme fra driftsaktivitet			
Resultat før skat	513	653	321
Regulering for ikke-likvide driftsposter			
Ikke kontante poster vedr. præmier og ydelser	38.001	-21.157	-7.915
Ikke kontante poster vedr. genforsikring	-19	-50	294
Ikke kontante poster vedr. investeringsafkast	-42.927	10.302	5
Ikke kontante poster vedr. pensionsafkastskat	1.822	1.503	1.822
Ikke kontante poster vedr. omkostninger	3.036	3.386	273
Nettoinvestering, kundemidler	2.644	451	1.533
Ind- og udbetalinger investeringskontrakter	1.241	1.036	5.777
Betalt skat	-	-611	239
Pengestrømme fra driftsaktivitet	4.311	-4.487	2.349
Pengestrømme fra investeringsaktivitet			
Salg af investeringsejendomme	-	289	289
Køb af kapitalandele	-	-5.000	-5.000
Salg af kapitalandele	1.668		
Køb af obligationer	-9.660	-7.071	-4.073
Salg af obligationer	6.569	7.631	4.481
Køb af derivater	-	-78	-2
Salg af derivater	5	87	40
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-1.418	-4.142	-4.265
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet			
Kapitaltilførsel	-	4.000	4.000
Udbytte	-	-1.225	-1.225
Gæld til kreditinstitutter	2.611	-667	-5.528
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	2.611	2.108	-2.753
Likvider primo	4.753	9.908	9.908
Nettotil- og afgang af koncernselskaber	-	1.366	-
Periodens pengestrøm	5.504	-6.521	-4.669
Likvider ultimo	10.257	4.753	5.239
Likvider ultimo			
Indlån i kreditinstitutter	2.953	1.345	2.265
Likvide beholdninger	7.304	3.408	2.974
I alt	10.257	4.753	5.239

Noter – Danica Pension Koncernen

Note

1 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – DANICA PENSION KONCERNEN

GENERELT

Koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS) udstedt af International Accounting Standards Board (IASB), som godkendt af EU, med tilhørende fortolkningsbidrag udstedt af International Financial Reporting Interpretation Committee (IFRIC). Koncernregnskabet opfylder tillige Finanstilsynets krav til delårsrapporten for udstedere af børsnoterede obligationer.

Der er ikke foretaget review eller revision af delårsrapporten. Delårsrapporten er et sammendrag og skal læses i sammenhæng med årsrapporten for 2018.

Anvendt regnskabspraksis er ændret i forhold til årsrapporten 2018, som følge af en ændring af opgørelse af præmiehensættelserne tilknyttet syge- og ulykkesforsikring, ændret segmentrapportering og implementeringen af IFRS 16.

Fusion af selskaber

Danica Pension koncernen har pr. 1. januar 2019 fusioneret selskaberne Danica Pension, livsforsikringsaktieselskab, Danica Pensjonsforsikring A/S og Danica Administration A/S med Danica Pension som det fortsættende selskab. Fusionen, der er gennemført efter sammenlægningsmetoden, har ikke haft betydning for koncernens sammenligningstal. De tidligere dattervirksomheder Danica Pensionsforsikring og Danica Administration indgår i 2018 fra overtagelsesdagen (jf. årsrapporten for 2018) den 7. juni 2018.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Præmiehensættelser

Danica Pension koncernen har ændret princip for opgørelse af præmiehensættelser for syge- og ulykke forsikringskontrakter med en risikoperiode på op til et år. Præmiehensættelserne afsættes fra og med 1. januar 2019 svarende til nutidsværdien af forventede fremtidige betalinger i forbindelse med forsikringsbegivenheder efter balancedagen på indgåede aftaler, tillagt forventede omkostninger til administration, erhvervelse og skadesbehandling og reduceret med endnu ikke forfaldne præmier i løbet af risikoperioden. Risikoperioden efter balancedagen udgør henholdsvis 6 måneder for private ordninger og 12 måneder for firma ordninger. På firmaaftaler med prisgaranti vil risikoperioden udgøre den længste periode af enten 12 måneder eller den periode, hvor prisgarantien er gældende. Efter hidtidig praksis blev der alene afsat en præmiehensættelse svarende til de periodiserede forudbetalinger. Det ændrede princip for opgørelse af præmiehensættelsen vurderes at give et mere relevant og pålideligt billede af de forpligtelser, som vedrører risikoperioden udover balancedagen.

Opgjort pr. 1. januar 2019 har ændringen betydet, at præmiehensættelsen er øget med 973 mio. kr. for koncernen. Forøgelsen af præmiehensættelserne kan delvist indeholdes i fortjenstmargen på kundernes opsparingsdel, som derved er reduceret med 642 mio. kr. i koncernen, mens den overskydende del har reduceret egenkapitalen med 331 mio. kr. før skat, svarende til 258 mio. kr. efter skat.

Praksisændringen har som følge af de faldende renter haft en negativ påvirkning af resultatet før skat for 1. halvår 2019 på 53 mio. kr.

Sammenligningstal for 2018 er ikke tilrettet, da dette ikke er praktisk muligt uden brug af efterrationalisering og grundet mangel på data.

Leasing (IFRS 16)

Danica Pension koncernen har pr. 1. januar 2019 implementeret IFRS 16, der omhandler leasing. Danica Pension koncernen har begrænsede leasede aktiver. Implementeringen har medført indregning af leasingaktiver og tilsvarende leasingforpligtelser på 3 mio. kr. Implementeringen har ingen påvirkning af egenkapitalen 1. januar 2019, og har ikke haft væsentlig effekt på resultatopgørelsen for 1. halvår 2019. Danica Pension koncernen har implementeret IFRS 16 i henhold til den modificerede metode, og i henhold hertil, ikke ændret sammenligningstal. Leasingforpligtelser er indregnet under Anden gæld. Leasingaktiver er indregnet i samme post, som tilsvarende ejede aktiver, bortset fra aktiver som er en del af subleasing, hvilke er indregnet under Andre tilgodehavender.

Fra 2019 er leasingkontrakter, hvor Danica Pension Koncernen er leasingtager, indregnet på balancen, bortset fra leasingaftaler på aktiver med lav værdi og kontrakter med løbetid på 12 måneder eller kortere. Ved første indregning af en leasingaftale, indregnes fremtidige leasingbetalinger til nutidsværdien, ved brug af koncernens lånerente, som en leasingforpligtelse og et leasingaktiv. Ved efterfølgende måling reguleres leasingforpligtelsen for påløbne renter og afdrag, og med korrektioner som følge af modifikation og genberegning. Leasingaktivet måles til kostpris med fradrag af afskrivninger og nedskrivninger og afskrives lineært over leasingperioden. Dog for subleasing, der klassificeres som finansiel leasing, afvikles leasingaktivet med renter og afdrag.

Noter – Danica Pension Koncernen

Note

Udover ovenstående er anvendt regnskabspraksis uændret i forhold til årsrapporten for 2018, hvortil henvises for beskrivelse af anvendt regnskabspraksis.

Ændring i segmentrapportering

I forhold til årsrapporten for 2018 har Danica Pension koncernen sammenlagt forretningssegmenterne Traditionel og Markedsrente. Sammenlægningen er sket som følge af at de 2 segmenter har ensartede økonomiske karakteristika kombineret med at ledelsen vurderer på den samlede forretning uden en allokering af ressourcer i Danica til specielle produkter. Efter denne ændring har Danica Pension koncernen kun et segment. Af hensyn til kundernes mulighed for at følge produkterne og den danske regnskabsbekendtgørelses opdeling i Traditionel og Markedsrente, bibeholdes opdelingen som et produktregnskab i beretningen.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Udarbejdelsen af koncernregnskabet forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger omkring fremtidige forhold, der har væsentlig indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. De områder, hvor ledelsens skøn og vurderinger har den væsentligste effekt på regnskabet, er:

- forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter
- dagsværdi af finansielle instrumenter
- dagsværdi af ejendomme
- Immaterielle aktiver/ Goodwill

For yderligere oplysninger om goodwill henvises til note 4.

Ændring i regnskabsmæssige skøn

Livsforsikringshensættelserne opgøres for hver forsikring på basis af en nul kuponrentestruktur baseret på EIOPAS diskonteringskurve. EIOPA har pr. 1. januar 2019 ændret metoden for beregning af det danske volatilitetstillæg (VA) til diskonteringskurven. Ændringen i metoden og opdatering af de underliggende parametre betød, at tillægget faldt med 12 basis point. Den økonomiske effekt af den ændrede rentekurve var et fald i bufferne på 1,5 mia. kr. og en reduktion af resultatet før skat i 1. halvår 2019 på 140 mio. kr., svarende til 109 mio. kr. efter skat.

Noter - Danica Pension Koncernen

Note	Mio. kr.	1. halvår 2019	1. halvår 2018
------	----------	-------------------	-------------------

2 FORRETNINGSSEGMENTER

Koncernens består af et forretningssegment, som vist nedenfor.

Bruttopræmier fra eksternt salg	14.759	13.782
- Bruttopræmier på investeringskontrakter	-2.528	-1.425
Bruttopræmier i resultatopgørelsen	12.231	12.357
Investeringsafkast allokeret til forsikringsresultat	30.752	-878
Forsikringsydelse	-14.966	-12.824
Ændring i hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	-26.809	2.225
Forsikringsmæssige driftsomkostninger i alt	-806	-547
Resultat af genforsikring	-40	-27
Andre indtægter, netto	143	12
Forsikringsresultat	505	318
Investeringsresultat, egenkapital	8	3
Resultat før skat	513	321
Renteindtægter	8.934	4.078
Renteudgifter	-6.668	-1.931
Resultat af associerede virksomheder, Nedskrivning og afskrivning	238	160
	-67	-11

Danica Pension koncernen har ingen kunder, hvor 10 pct. eller mere af indtægterne stammer fra en enkelt kunde.

GEOGRAFISKE FORDELING

Præmieindtægter fra eksterne kunder medtages i det land, hvor kontrakten er solgt.

Aktiver omfatter alene immaterielle aktiver, materielle aktiver, investeringsejendomme og kapitalandele i associerede virksomheder i henhold til IFRS og giver ikke et brugbart billede af koncernens aktiver til ledelsesmæssige formål.

Goodwill er fordelt til det land, hvor aktiviteten udføres, mens de øvrige aktiver er fordelt på baggrund af placering.

	Præmier		Aktiver	
	1. halvår 2019	1. halvår 2018	1. halvår 2019	1. halvår 2018
Danmark	13.361	12.612	29.851	27.275
Norge	1.398	1.170	84	84
I alt	14.759	13.782	29.935	27.359

3 BRUTTOPRÆMIER, inkl. indbetalte præmier på investeringskontrakter

Direkte forsikringer:		
Løbende præmier	8.612	6.849
Engangspræmier	5.484	6.332
Direkte forsikringer i alt	14.096	13.181
Bruttopræmier i alt	14.096	13.181
I ovenstående bruttopræmier udgør de indbetalte præmier på investeringskontrakter, som ikke indgår i resultatopgørelsen:		
Løbende indbetalinger	1.371	320
Engangsindbetalinger	1.157	1.105
Indbetalinger i alt	2.528	1.425
Bruttopræmier i resultatopgørelsen i alt	11.568	11.756

Noter - Danica Pension Koncernen

Note	Mio. kr.	30. juni 2019	31. december 2018
4	IMMATERIELLE AKTIVER		
	Kostpris primo	3.925	167
	Valutakursregulering	5	-1
	Tilgang vedrørende køb af Danica Pensionsforsikring og Danica Administration	-	3.759
	Kostpris ultimo	3.930	3.925
	Ned- og afskrivninger primo	-78	-
	Årets afskrivninger	-67	-78
	Ned- og afskrivninger ultimo	-145	-78
	Regnskabsmæssig værdi ultimo	3.785	3.847

De immaterielle aktiver vedrører goodwill vedrørende tilkøbet af norske aktiviteter i 2007, samt tilgang af goodwill og værdi af kunder (VIF aktiv) i 2018 i forbindelse med købet af de tidligere SEB selskaber 7. juni 2018. Værdien af kundeforhold afskrives lineært over 10 år fra 1. juni 2018.

Goodwill i forbindelse med anskaffelsen af Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S, der udgør 2.427 mio. kr. blev i december 2018 testet for værdiforringelse baseret på indtjeningsestimater for budgetperioden efterfulgt af en terminalværdi. Budgetperioden udgør som udgangspunkt de første fem år.

Som følge af den gennemførte integration og fusion af Danica Pension, livsforsikringsaktieselskab, Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S udgør Danica koncernens samlede danske aktiviteter herefter en samlet pengestrømsgenererende enhed i forbindelse med værdiforringelsestest af goodwill. I værdiforringelsestesten for 2018 blev testen foretaget på grundlag af, at de tilkøbte virksomheder initialt fungerede som en selvstændig pengestrømsgenererende enhed. Under hensyntagen til at visse risici ved første indregning ikke kunne kvantificeres i den tilkøbte virksomheds forventede cash flows var disse risici afspejlet i den anvendte tilbagediskonteringsrate i 2018 på 9%. Da disse vil blive indarbejdet i de forventede cash flows er det vurderet mere retvisende fremover at anvende en diskonteringsrate på 8%. Der foreligger ikke indikation på værdiforringelse ved udgangen af 1. halvår 2019.

5 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Ansvarlig lånekapital, er lån som i tilfælde af selskabets likvidation eller konkurs først fyldestgøres efter de almindelige kreditorkrav. Ansvarlig lånekapital medregnes i kapitalgrundlaget mv. i henhold til bekendtgørelse om opgørelse af kapitalgrundlag for forsikringselskaber og forsikringsholdingvirksomheder og om opgørelse af kapitalgrundlag for visse fondsmæglerelskaber §§ 36-38.

Valuta	Låntager	Note	Hovedstol	Rente- sats	Modtaget	Forfald	Tilbage- betalings- kurs		
EUR	Danica Pension	a)	500	4,38	2015	29.9.45	100	3.981	3.850
Ansvarlig lånekapital								3.981	3.850
Underkurs								-22	-24
Sikring af renterisiko til dagsværdi								271	140
I alt, svarende til dagsværdi								4.230	3.966
Omkostninger ved optagelse og indfrielse								-	
Ved opgørelse af basiskapitalen er der medregnet								4.230	3.966

a) Lånet blev optaget 29. september 2015 og er noteret på Irish Stock Exchange. Lånet kan indfries fra september 2025. Lånet forrentes med 4,375% årlig indtil 29. september 2025 hvor der vil være et step-up. Renten udgør 60 mio. kr. for 1. halvår 2019.

I den viste opstilling er den ansvarlige lånekapital optaget til amortiseret kostpris suppleret med dagsværdien af den sikrede renterisiko.

Noter - Danica Pension Koncernen

Note	Mio. kr.	30. juni 2019	31. december 2018
6	SIKKERHEDSSTILLELSE OG EVENTUALFORPLIGTELSE		
	Til sikkerhed for forsikredes opsparing er registreret aktiver for i alt:	450.247	409.732
	Koncernen har til sikkerhed for derivatforretninger afgivet obligationer og likvider svarende til en dagsværdi på i alt	28.827	12.186
	Minimumsleasingydelser vedrørende biler udgør	3	5
	Koncernen har indgået kontraktlige forpligtelser til at købe, opføre eller om- og tilbygge investeringsejendomme eller til at reparere, vedligeholde eller forbedre disse for et beløb på	509	566
	Koncernen har givet tilsagn om deltagelse i alternative investeringer med et beløb på	23.738	22.218
	Koncernen er frivilligt momsregistreret vedrørende visse ejendomme, og der hviler herpå en resterende momsreguleringsforpligtelse på	776	278
	Koncernen hæfter som deltager i interessentskaber for en gæld på i alt	12	12
	Koncernens selskaber er sambeskattet med alle enheder i Danske Bank koncernen og hæfter solidarisk for disses danske selskabsskatter og kildeskatter mv.		
	Koncernens danske selskaber er fællesregistreret for lønsumsafgift og moms og hæfter solidarisk herfor.		
	Danica Pension hæfter solidarisk med de øvrige deltagere for forsikringsmæssige forpligtelser vedrørende samtlige policer, der administreres af Forenede Gruppeliv A/S.		
	Koncernens størrelse og forretningsomfang indebærer, at koncernen til stadighed er part i diverse retssager. De verserende retssager forventes ikke at få væsentlig indflydelse på koncernens økonomiske stilling.		

Noter - Danica Pension Koncernen

Note Mio. kr.

7 FINANSIELLE INSTRUMENTER

30. juni 2019	Dagsværdi			Amortiseret kostpris		I alt
	Handel	Designeret	Fair value hedge	Tilgodehavender	Forpligtelser	
Kapitalandele		22.741				22.741
Investeringsforeningsandele		20.231				20.231
Obligationer		165.730				165.730
Andre udlån		1.829				1.829
Indlån i kreditinstitutter		2.953				2.953
Derivater	87.307					87.307
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter		246.626				246.626
Tilgodehavender				4.126		4.126
Likvide beholdninger				7.304		7.304
Finansielle aktiver i alt	87.307	460.110		11.430		558.847
Hensættelser for markedsrente-produkter, investeringskontrakter		46.364				46.364
Gæld til kreditinstitutter	19.976					19.976
Derivater	103.629					103.629
Ansvarlig lånekapital			271		3.710	3.981
Finansielle forpligtelser i alt	123.605	46.364	271		3.710	173.950
31. december 2018						
Kapitalandele		23.541				23.541
Investeringsforeningsandele		16.364				16.364
Obligationer		162.477				162.477
Andre udlån		1.625				1.625
Indlån i kreditinstitutter		1.345				1.345
Derivater	38.788					38.788
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter		217.496				217.496
Tilgodehavender				3.022		3.022
Likvide beholdninger				3.408		3.408
Finansielle aktiver i alt	38.788	422.848		6.430		468.066
Hensættelser for markedsrente-produkter, investeringskontrakter		46.999				46.999
Gæld til kreditinstitutter	17.365					17.365
Derivater	53.647					53.647
Ansvarlig lånekapital			140		3.662	3.802
Finansielle forpligtelser i alt	71.012	46.999	140		3.662	121.813

Indregning i resultatopgørelsen:

Valutakursregulering på tilgodehavender og forpligtelser målt til amortiseret kostpris indgår i resultatopgørelsen under kursreguleringer med -8 mio. kr. i 1. halvår 2019 og -13 mio. kr. i 2018.

Resterende del af investeringsafkast, der indgår i resultatposterne renteindtægter og udbytter m.v.; renteudgifter samt kursreguleringer, vedrører finansielle instrumenter til dagsværdi.

Noter - Danica Pension Koncernen

Note Mio. kr.

7
fortsat

Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi

Dagsværdi er den pris, der ville blive opnået ved salg af et aktiv, eller betalt for at overdrage en forpligtelse i en normal transaktion mellem markedsdeltagere på målingstidspunktet.

Niveau 1: Noterede priser

Opgørelsen til dagsværdi er baseret på de noterede priser, der fremkommer i forbindelse med omsætning i aktive markeder. Findes der et aktivt marked for børsnoterede kapitalandele, obligationer, afledte finansielle instrumenter m.m., måles som udgangspunkt til lukkekursen på balancedagen.

Niveau 2: Observerbare input

Er der ikke noteret en lukkekurs, anvendes en anden offentlig kurs, der må antages bedst at svare hertil, i form af indikative priser fra banker/brokere. Aktiver af denne type er bl.a. hedgefonds, CDO's og kreditobligationer. For noterede papirer, hvor lukkekursen ikke afspejler dagsværdien, anvendes valueringsmetoder eller andre observerbare oplysninger til fastlæggelse af dagsværdien. Når der ikke findes et aktivt marked for et finansielt instrument, anvendes valueringsmetoder, hvor input er baseret på observerbare markedsdata. Afhængigt af aktivets eller passivets karakter kan der være tale om beregning ud fra grundlæggende parametre som rente, valutakurser og volatilitet eller ved sammenligning med handelspriser for tilsvarende instrumenter.

Niveau 3: Ikke-observerbare input

I visse tilfælde kan værdiansættelsen ikke alene baseres på observerbare markedsdata. I disse tilfælde anvendes værdiansættelsesmodeller, der kan indebære skøn over såvel fremtidige forhold som karakteren af den aktuelle markedssituation. I dette niveau placeres bl.a. unoterede aktier samt investeringsejendomme.

Til brug for værdiansættelsen af de unoterede investeringer tages der udgangspunkt i selskabets branche, markedsposition og indtjeningssevne, og herudover påvirkes dagsværdien af makroøkonomiske og finansielle forhold. Pr. 30.06.2019 havde Danica finansielle aktiver anført nedenfor på 547.416 mio. kr. heraf kan 96% henføres til de forsikringsmæssige forpligtelser overfor kunderne, mens 4% er egenkapitalens andel. Ændringer i diverse værdiansættelsesparametre vil således have en uvæsentlig påvirkning på egenkapitalen, da forsikringstagerne bærer risikoen.

	Noterede priser	Observerbare input	Ikke- Observerbare input	I alt
30. juni 2019				
Kapitalandele	8.058	1.243	13.440	22.741
Investeringsforeningsandele	17.718	1.486	1.027	20.231
Obligationer	147.272	14.881	3.577	165.730
Andre udlån	0	74	1.755	1.829
Derivater	5.008	80.425	1.874	87.307
Investeringsaktiver tilknyttet unit-linked kontrakter	180.819	34.872	30.935	246.626
Indlån i kreditinstitutter	2.953	0	0	2.953
Finansielle aktiver i alt	361.828	132.981	52.608	547.417
Gæld til kreditinstitutter	19.976	-	-	19.976
Derivater	5.171	96.340	2.118	103.629
Ansvarlig lånekapital	-	271	-	271
Hensættelser for unit-linked investeringskontrakter	46.364	-	-	46.364
Finansielle forpligtelser i alt	71.511	96.611	2.118	170.240
31. december 2018				
Kapitalandele	7.955	1.822	13.764	23.541
Investeringsforeningsandele	16.129	219	16	16.364
Obligationer	141.771	20.030	676	162.477
Andre udlån	-	50	1.575	1.625
Derivater	88	36.827	1.873	38.788
Investeringsaktiver tilknyttet unit-linked kontrakter	158.928	28.446	30.122	217.496
Indlån i kreditinstitutter	1.345	-	-	1.345
Finansielle aktiver i alt	326.216	87.394	48.026	461.636
Gæld til kreditinstitutter	17.365	-	-	17.365
Derivater	118	51.291	2.238	53.647
Ansvarlig lånekapital	-	140	-	140
Hensættelser for unit-linked investeringskontrakter	46.999	-	-	46.999
Finansielle forpligtelser i alt	64.482	51.431	2.238	118.151

Finansielle instrumenter, der er værdiansat ud fra ikke observerbare input, omfatter pr. 30. juni 2019 unoterede aktier 39.617 mio. kr. og illikvide obligationer 9.249 mio. kr.

Noter - Danica Pension Koncernen

Note Mio. kr.

7
fortsat

	30. juni 2019	31. december 2018
Værdiansættelse baseret på ikke-observerbare input		
Dagsværdi primo	48.026	22.696
Værdiregulering over resultatopgørelse i posten kursreguleringer	3.022	1.775
Tilgang ved virksomhedskøb	-	16.509
Køb	36.675	11.104
Salg	-37.234	-10.558
Overførsel fra noterede priser og observerbare input		6.500
Dagsværdi ultimo	50.489	48.026

Der er i 1. halvår af 2019 indregnet urealiserede kursreguleringer på 1.393 mio. kr. (2018 3.402 mio. kr.) vedrørende finansielle instrumenter værdiansat ud fra ikke observerbare input.

Såfremt der forudsættes en udvidelse af kreditspændet på 50 basispunkter for obligationer og andre udlån, vil det medføre et fald i dagsværdien på 135 mio. kr. En indsnævring af kreditspændet på 50 basispunkter vil forøge dagsværdien med 135 mio. kr.

8 RISIKOSTYRING OG FØLSOMHEDSOPLYSNINGER

RISIKOSTYRING

Bestyrelsen fastlægger rammer for koncernens risikostyring, mens den daglige ledelse løbende overvåger koncernens risici og sikrer, at rammerne overholdes.

Koncernen er påvirket af en række forskellige risici.

<u>Finansielle risici:</u>	<u>Forsikringsmæssige risici:</u>	<u>Operationelle risici:</u>	<u>Forretningsmæssige risici:</u>
Marked	Levetid	Internt bedrageri	Omdømme
Likviditet	Dødelighed	Eksternt bedrageri	Strategi
Modparter	Invaliditet	Beskæftigelsesforhold	Regulatoriske
Koncentration	Syge- og ulykke	Kunder, produkter og forretningspraksis	Digitalisering
	Kritisk sygdom	Transaktioner og processer	
	Genkøb	Fysiske aktiver	
	Omkostninger	System og data fejl	
	Koncentration	Informations teknologi	
		Model risiko	

Finansielle risici

Finansielle risici består af markedsrisiko, likviditetsrisiko, modpartsrisiko og koncentrationsrisiko. Markedsrisikoen er risikoen for tab som følge af, at dagsværdien af koncernens aktiver eller forpligtelser ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene, f.eks. ændringer i renter, aktiekurser, ejendomsværdier, valutakurser og kreditspænd. Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af behov for at skulle frigøre likviditet til at betale sine forpligtelser inden for en kort tidshorisont. Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at modparter misligholder deres betalingsforpligtelser. Koncentrationsrisiko er risikoen for tab på grund af stor eksponering til enkelte aktivklasser, brancher, udstedere m.v.

I koncernen er der tre kilder til finansielle risici:

- Investeringer for traditionelle produkter
- Investeringer for markedsprodukter, hvorpå der er tilknyttet investeringsgaranti
- Egenkapitalens direkte investeringer

Omfanget af de finansielle risici er forskelligt for de forskellige produkter i koncernens produktsortiment.

Den mest betydende finansielle risiko i koncernen er markedsrisikoen for de traditionelle livsforsikringsprodukter i Danica Pension.

Investeringer for traditionelle produkter

Koncernens traditionelle produkter er policer med ydelsesgarantier og kollektive investeringer.

Markedsrisikoen i traditionelle produkter omfatter samspillet mellem investeringsaktiver og ydelsesgarantierne for hver rentegruppe.

Såfremt årets investeringsafkast af kundemidlerne for den enkelte rentegruppe ikke er tilstrækkeligt til at dække kundemidernes forrentning og nødvendige styrkelses af livsforsikringsforpligtelser m.v., dækkes underskuddet først af det kollektive bonuspotentiale og dernæst af de individuelle bonuspotentialer tilhørende rentegruppen. Hvis bonuspotentialerne er utilstrækkelige til dækning af tab, anvendes egenkapitalens midler.

Forpligtelserne opgøres ved at diskontere de forventede pengestrømme med en af EIOPA defineret diskonteringsrentekurve gældende under Solvens II regelværket.

For at sikre at afkastet på kundernes opsparing matcher de garanterede ydelser på bonusberettigede policer, overvåger selskabet løbende markedsrisikoen. Der udføres interne stresstests for at sikre, at selskabet kan modstå betydelige tab på risikoeksponeringen i forbindelse med f.eks. store ændringer i renteniveauet. Renterisikoen afdækkes dels af obligationsbeholdningen, og dels med derivater.

Da det danske obligationsmarked ikke er stort nok og ikke har den fornødne varighed til at afdække forpligtelserne, er det også nødvendigt at investere i udenlandske renteinstrumenter. De rentefølsomme investeringer består derfor af en bred vifte af rentebaserede aktiver: danske og europæiske statsobligationer, danske realkreditobligationer, danske indeksobligationer og en veldiversificeret portefølje af globale kreditobligationer. Selskabet er derfor eksponeret over for basisrisiko fra stats- og kreditspænd.

Kreditspændsrisikoen på obligationsporteføljen er begrænset ved, at 80 pct. af porteføljen ultimo 2018 består af stats- og realkreditobligationer med høj rating (AA - AAA) hos de internationale rating bureauer eller realkreditobligationer uden rating, hvor udsteder har tilsvarende høj rating. Kun 9 pct. af porteføljen er investeret i non-investment grade obligationer.

Modpartsrisikoen begrænses ved at kræve sikkerhedsstillelse for derivater og høj rating af genforsikringsmodparter.

Valutarisikoen er lav, idet valutarisici afgrænses ved anvendelse af valutaafdækningsinstrumenter.

Likviditetsrisici begrænses ved at placere en stor del af investeringerne i likvide børsnoterede obligationer og aktier.

Koncentrationsrisikoen er begrænset ved, at investeringerne foretages med stor porteføljespredning samt ved begrænsning af investeringer i samme udsteder. For realkreditobligationer anses udsteder ikke for kritisk i forhold til koncentrationsrisikoen, da udstedte realkreditobligationer har sikkerhedsstillelse fra den enkelte låntager.

Investeringer for markedsprodukter

Finansielle risici forbundet med investeringerne for markedsrenteprodukter, påhviler primært forsikringstagerne særligt på de policer, hvor der er tilknyttet en investeringsgaranti. Ultimo 2018 havde 18 pct. af forsikringstagerne tilknyttet en investeringsgaranti i garantiperioden. Garantien gælder først på tidspunktet for pensionering og betales af kunden ved opkrævning af et årligt gebyr.

Risikoen ved garantier på markedsrenteprodukter afdækkes ved anvendelse af derivater og ved tilpasning af kundens investeringssammensætning i perioden op til pensionering. Investeringssammensætningen tilpasses garantibeløbet, tidshorisonten m.v.

Koncernens risiko på markedsrenteprodukter relaterer sig til den indtægt selskabet opnår ved at forvalte kundernes depoter og forsikringskontrakter. Fortjenstmargen udtrykker nutidsværdien af selskabets forventede fremtidige indtægter/udgifter på forsikringskontrakterne, som forventes indregnet i resultatopgørelsen over den periode virksomheden yder forsikringsdækning og andre ydelser, der er angivet i kontrakten. Kunderne vil i tilfælde af en ugunstig udvikling på de finansielle markeder f.eks. fald på aktiemarkedet oplevere en lavere værdi af opsparingsdepotet, mens selskabet vil opnå en lavere fortjenstmargen, hvilket vil medføre et lavere kapitalgrundlag, som koncernen kan anvende til at dække solvenskapitalkravet.

Egenkapitalens direkte investeringer

Egenkapitalen er udsat for finansielle risici gennem investering af aktiver allokeret til egenkapitalen og gennem investeringer vedrørende syge- og ulykkesforretningen samt vedrørende forsikringsgruppen Egen Gruppe der også henhører under egenkapitalens risiko.

Bestyrelsen har fastlagt særskilt investeringsstrategi for aktiver allokeret til egenkapitalen og investeringerne vedrørende syge- og ulykkesforretningen og Egen Gruppe. Aktiver allokeret til egenkapitalen består hovedsagelig af obligationer med kort varighed.

Forsikringsmæssige risici

De forsikringsmæssige risici vedrører udviklingen i dødelighed, invaliditet, kritisk sygdom m.v. Eksempelvis forøger en levetidsforlængelse varigheden på udbetalingerne på visse pensionsprodukter, mens udviklingen i antallet af dødsfald, sygemeldinger og efterfølgende raskmeldinger påvirker udgifterne til dødsfalds- og invaliditetsforsikringer. Den væsentligste forsikringsmæssige risiko er levetiden.

Koncentrationsrisikoen vedrørende forsikringsrisici omfatter risikoen for tab på grund af stor eksponering til enkelte kundegrupper samt store eksponeringer til enkeltindivider. Koncentrationsrisikoen er begrænset ved risikospredning af forsikringsporteføljen samt ved genforsikring.

For at begrænse tab på individuelle livsforsikringer, som er udsat for stor risikoeksponering, er en mindre del af risici relateret til død og invaliditet genforsikret.

De forskellige risikoelementer underkastes løbende aktuariemæssige analyser med henblik på opgørelsen af de forsikringsmæssige forpligtelser og eventuelle fornødne forretningsmæssige tiltag.

Operationelle risici

Operationel risiko vedrører risikoen for tab som følge af fejl i it-systemer, juridiske tvister, utilstrækkelige eller fejlagtige procedurer og bedrageri. Koncernen begrænser de operationelle risici ved etablering af interne kontroller, som løbende opdateres og tilpasses koncernens aktuelle forretningsomfang. Endvidere er der etableret funktionsadskillelse.

Forretningsmæssige risici

Forretningsmæssig risiko omfatter strategiske risici, omdømmerisici og andre risici relaterede til eksterne faktorer.

Koncernen følger nøje udviklingen på de markeder, hvor koncernen har aktiviteter, med henblik på at sikre, at priser og kundeservice er konkurrencedygtige. Koncernen tilstræber en ordentlig behandling af kunderne samt åbenhed og gennemsigtighed i sin kommunikation.

Koncernen gennemgår systematisk sine forretningsområder med henblik på at reducere risikoen for økonomiske tab som følge af forringelse af om-dømme.

FØLSOMHEDSOPLYSNINGER

I nedenstående tabel er der for koncernen vist effekten på kapitalgrundlaget, samt solvensdækningen af isolerede ændringer i forskellige risikokategorier jf. § 126 g, stk. 2, og § 373, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed. En beskrivelse af stress scenarierne på de forskellige risikokategorier kan findes i Bekendtgørelse om følsomhedsanalyser for gruppe 1-forsikringselskaber.

Følsomhedsoplysninger - SCR

	SCR 125 pct.			SCR 100 pct.		
	Stress (Pct.)	Kapitalgrundlag mio. kr.	Solvensdækning (Pct.)	Stress (Pct.)	Kapitalgrundlag mio. kr.	Solvensdækning (Pct.)
Renterisici	-200	26.035	148	-200	26.035	148
Aktierisici	51	22.464	125	71	18.438	100
Ejendomsrisici	54	23.841	125	82	20.010	100
Kreditspændrisici:						
- Danske statsobligationer mv.	11	24.492	125	18	20.953	100
- Øvrige statsobligationer mv.	26	24.510	125	41	20.850	100
- Øvrige obligationer	31	24.543	125	48	20.920	100
Valutaspændrisici						
NOK	100	27.356	183	100	27.356	183
CHF	100	27.340	183	100	27.340	183
GBP	100	27.331	183	100	27.331	183
Modpartsrisici		27.362	179		27.362	179
Levetidsrisici	44	25.641	125	58	23.818	100
Livsforsikringsoptionsrisici	250	25.608	144	250	25.608	144
Skadesforsikringskatastroferisici	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Følsomhedsoplysninger - MCR

	MCR 125 pct.			MCR 100 pct.		
	Stress (Pct.)	Kapitalgrundlag mio. kr.	Solvensdækning (Pct.)	Stress (Pct.)	Kapitalgrundlag mio. kr.	Solvensdækning (Pct.)
Renterisici	-200	26.035	296	-200	26.035	296
Aktierisici	97	12.960	125	100	12.279	116
Ejendomsrisici	100	17.698	180	100	17.698	180
Kreditspændrisici:						
- Danske statsobligationer mv.	32	13.050	125	35	10.917	100
- Øvrige statsobligationer mv.	72	12.970	125	81	10.846	100
- Øvrige obligationer	82	13.097	125	92	10.944	100
Valutaspændrisici						
NOK	100	27.356	362	100	27.356	362
CHF	100	27.340	363	100	27.340	363
GBP	100	27.331	363	100	27.331	363
Modpartsrisici		24.776	355		24.776	355
Levetidsrisici	100	18.081	174	100	18.081	174
Livsforsikringsoptionsrisici	250	25.608	287	250	25.608	287
Skadesforsikringskatastroferisici	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Udgangspunktet i ovenstående tabel er et kapitalgrundlag på 27.362 mio. dk og en solvensdækning på 186%. Bemærk at der for kreditspændrisici er antaget en fald i obligationer uden en stigning i EIOPAs diskonteringsrentekurve.

Hovedtal - Danica Pension

Mio. kr.	1. halvår 2019	1. halvår 2018	Året 2018
RESULTATOPGØRELSE			
Præmier	10.422	10.815	21.576
Forsikringsydelse	-13.841	-11.768	-26.333
Investeringsafkast	36.842	-1.240	-8.601
Forsikringsmæssige driftsomkostninger i alt	-638	-394	-1.150
Resultat af afgiven forretning	-6	10	5
Forsikringsteknisk resultat, Liv			
Bruttopræmieindtægter	475	526	1.380
Bruttoerstatningsudgifter	-683	-595	-1.661
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-56	-38	-100
Resultat af afgiven forretning	-8	-14	-34
Investeringsafkast efter forsikringsteknisk rente	-269	-20	24
Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-505	-221	-681
Periodens resultat efter skat	1.753	238	643
Anden totalindkomst	12	-30	-37
BALANCE			
Aktiver, i alt	584.095	485.672	491.405
Forsikringsaktiver, syge- og ulykkesforsikring	242	319	233
Forsikringsmæssige hensættelser, syge- og ulykkesforsikring	15.827	13.557	13.792
Egenkapital i alt	22.873	20.963	21.366
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	412.363	396.451	385.801
NØGLETAL i pct.			
Afkastpct. relateret til gennemsnitsrenteprodukter	8,0	0,6	1,0
Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter	11,1	-1,2	-5,6
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,25	4,25	4,25
Omkostningsprocent af hensættelser	0,2	0,1	0,4
Omkostninger pr. forsikret i kr.	811	635	1.672
Egenkapitalforrentning efter skat	1,1	1,3	3,2
Solvensdækning			
NØGLETAL FOR SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING			
Bruttoerstatningsprocent	133	116	128
Bruttoomkostningsprocent	11	7	8
Combined ratio	146	127	138
Operating ratio	209	145	165
Relativt afløbsresultat i procent	0,0	0,0	-0,5
Afløbsresultat f.e.r. i mio. kr.	0	2	-49

Nøgletallene er fastlagt i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse

Resultatopgørelse - Danica Pension

Note	Mio. kr.	1. halvår 2019	1. halvår 2018
2	Bruttopræmier	10.422	10.815
	Afgivne genforsikringspræmier	-9	-6
	Præmier f.e.r., i alt	10.413	10.809
	Indtægter fra tilknyttede virksomheder	2.073	514
	Indtægter fra associerede virksomheder	53	-36
	Indtægter af investeringsejendomme	14	4
	Renteindtægter og udbytter m.v.	9.311	4.224
	Kursreguleringer	32.656	-3.568
	Renteudgifter	-6.647	-1.928
	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-618	-450
	Investeringsafkast, i alt	36.842	-1.240
	Pensionsafkastskat	-4.701	247
	Udbetalte ydelser	-13.841	-11.768
	Forsikringsydelse f.e.r., i alt	-13.841	-11.768
	Ændring i livsforsikringshensættelser	-24.527	2.618
	Ændring i genforsikringsandel	3	16
	Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt	-24.524	2.634
	Ændring i fortjenstmargen	-495	-33
	Erhvervelsesomkostninger	-157	-105
	Administrationsomkostninger	-494	-297
	Omkostningsrefusion fra tilknyttede virksomheder	13	8
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-638	-394
	Overført investeringsafkast	-835	-21
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	2.221	234
3	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	-505	-221
	Egenkapitalens investeringsafkast	25	-2
	Andre indtægter	115	345
	Andre omkostninger	-	-1
	RESULTAT FØR SKAT	1.856	355
	Skat	-103	-117
	PERIODENS RESULTAT	1.753	238
	Periodens resultat	1.753	238
	Anden totalindkomst:		
	Omregning af udenlandske enheder	4	0
	Hedge af udenlandske enheder	4	3
	Hedge af virksomhedskøb		-41
	Tilbageført ved salg af udenlandsk enhed	5	-
	Skat vedrørende anden totalindkomst	-1	8
	Anden totalindkomst i alt	12	-30
	PERIODENS TOTALINDKOMST	1.765	208

Balance - Danica Pension

Aktiver

Note	Mio. kr.	30. juni 2019	31. december 2018	30. juni 2018
	IMMATERIELLE AKTIVER	3.701	3.763	4.034
	Investeringsejendomme	808	757	706
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	19.085	18.617	17.962
	Udlån til tilknyttede virksomheder	3.518		2.055
	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.343	4.256	1.166
	Udlån til associerede virksomheder			23
	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	23.946	22.873	21.206
	Kapitalandele	21.780	22.748	21.579
	Investeringsforeningsandele	31.228	26.864	24.915
	Obligationer	154.439	151.629	161.541
	Andre udlån	1.829	1.575	1.674
	Indlån i kreditinstitutter	2.950	1.342	2.262
	Øvrige (derivater)	87.307	38.789	39.616
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	299.533	242.947	251.587
	INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	324.287	266.577	273.499
	INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	232.281	204.889	195.966
	Genforsikringsandele af præmiehensættelser	5	-	43
	Genforsikringsandele af livsforsikringshensættelser	54	50	66
	Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	236	233	276
	Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	295	283	385
	Tilgodehavender hos forsikringstagere	499	569	455
	Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder	87	114	64
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	5.529	3.358	2.884
	Andre tilgodehavender	3.128	1.666	1.046
	TILGODEHAVENDER, I ALT	9.538	5.990	4.834
	Aktiver i midlertidig besiddelse	-	442	395
	Aktuelle skatteaktiver	588	600	555
	Udskudte skatteaktiver	-	1	0
	Likvide beholdninger	6.714	2.735	2.557
	Øvrige	336	336	230
	ANDRE AKTIVER, I ALT	7.638	4.114	3.737
	Tilgodehavende renter samt optjent leje	6.131	5.582	3.168
	Andre periodeafgrænsningsposter	519	490	434
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT	6.650	6.072	3.602
	AKTIVER, I ALT	584.095	491.405	485.672

Balance - Danica Pension

Passiver

Note	Mio. kr.	30. juni 2019	31. december 2018	30. juni 2018
	Aktiekapital	1.101	1.101	1.101
	Sikkerhedsfond	1.882	1.882	1.882
	Overført overskud	19.890	18.383	17.980
	EGENKAPITAL, I ALT	22.873	21.366	20.963
	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	3.981	3.850	3.819
	Præmiehensættelser	1.219	430	693
	Livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter	188.328	180.826	185.556
	Livsforsikringshensættelser, markedsrenteprodukter	201.820	184.769	190.789
	Livsforsikringshensættelser, i alt	390.148	365.595	376.345
	Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter	6.388	6.414	6.549
	Erstatningshensættelser	13.945	12.827	12.441
	Risikomargen på skadesforsikringskontrakter	613	424	380
	Hensættelser til bonus og præmierabatter	50	111	43
	HENSÆTTELSE TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT	412.363	385.801	396.451
	Udskudte skatteforpligtelser	1.552	1.566	2.065
	Andre hensættelser	189	183	175
	HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT	1.741	1.749	2.240
	Gæld i forbindelse med direkte forsikring	934	31	88
	Gæld i forbindelse med genforsikring	190	191	314
	Gæld til kreditinstitutter	19.975	15.361	12.503
	Gæld til tilknyttede virksomheder	1.408	-	1.020
	Aktuelle skatteforpligtelser	31	-	12
	Anden gæld	117.557	60.642	46.165
	GÆLD, I ALT	140.095	76.225	60.102
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	3.042	2.414	2.097
	PASSIVER, I ALT	584.095	491.405	485.672

4 Sikkerhedsstillelse og eventualforpligtelser

Noter – Danica Pension

Note

1 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – DANICA PENSION

GENERELT

Moderselskabet Danica Pensions regnskab aflægges efter lov om finansiel virksomhed, herunder Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser nr. 937 af 27. juli 2015, samt ændringsbekendtgørelse BEK688 af 1. juni gældende fra 1. juli 2016 og BEK nr. 1442 af 3. december 2018 gældende fra 1. januar 2019. §62 i bekendtgørelse 1442 omkring leasing er fortidsimplementeret fra 1. januar 2019.

Regnskabspraksis er identisk med koncernens måling efter IFRS med de forskelle der naturligt opstår mellem et koncernregnskab og moderselskabsregnskab. Der henvises til beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis i note 1 til koncernregnskabet, herunder de for perioden foretagne praksisændringer, som ikke har haft væsentlig indflydelse på moderselskabets resultat for perioden.

Fusion af selskaber

Danica koncernen har pr. 1. januar 2019 fusioneret selskaberne Danica Pension, livsforsikringsaktieselskab, Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S med Danica Pension som det fortsættende selskab. Fusionen, der er gennemført efter sammenlægningsmetoden i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskassers § 143 stk. 3 har betydet, at sammenligningstal for 2018 er tilpasset i overensstemmelse hermed. De tidligere dattervirksomheder Danica Pensionsforsikring og Danica Administration indgår i 2018 fra overtagelsesdagen (jf. årsrapporten for 2018) den 7. juni 2018.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Præmiehensættelser

Danica Pension har ændret princip for opgørelse af præmiehensættelser for syge- og ulykke forsikringskontrakter med en risikoperiode på op til et år. Præmiehensættelserne afsættes fra og med 1. januar 2019 svarende til nutidsværdien af forventede fremtidige betalinger i forbindelse med forsikringsbegivenheder efter balancedagen på indgåede aftaler, tillagt forventede omkostninger til administration, erhvervelse og skadesbehandling og reduceret med endnu ikke forfaldne præmier i løbet af risikoperioden. Risikoperioden efter balancedagen udgør henholdsvis 6 måneder for private ordninger og 12 måneder for firma ordninger. På firmaaftaler med prisgaranti vil risikoperioden udgøre den længste periode af enten 12 måneder eller den periode, hvor prisgarantien er gældende. Efter hidtidig praksis blev der alene afsat en præmiehensættelse svarende til de periodiserede forudbetalinger. Det ændrede princip for opgørelse af præmiehensættelsen vurderes at give et mere pålideligt billede af de forpligtelser, som vedrører risikoperioden udover balancedagen.

Opgjort pr. 1. januar 2019 har ændringen betydet, at præmiehensættelsen er øget med 1.011 mio. kr. for Danica Pension. Forøgelsen af præmiehensættelserne kan delvist indeholdes i fortjenstmargen på kundernes opsparingsdel, som derved er reduceret med 642 mio. kr. i Danica Pension, mens den overskydende del har reduceret egenkapitalen med 369 mio. kr. for skat, svarende til 288 mio. kr. efter skat.

Praksisændringen har som følge af de faldende renter haft en negativ påvirkning af resultatet før skat for 1. halvår 2019 på 53 mio. kr.

Sammenligningstal for 2018 er ikke tilrettet, da dette ikke er praktisk muligt uden brug af efterrationalisering og grundet mangel på data.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Udarbejdelsen af koncernregnskabet forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger omkring fremtidige forhold, der har væsentlig indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. De områder, hvor ledelsens skøn og vurderinger har den væsentligste effekt på regnskabet, er:

- forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter
- dagsværdi af finansielle instrumenter
- dagsværdi af ejendomme
- Immaterielle aktiver/ Goodwill

Ændring i regnskabsmæssige skøn

Livsforsikringshensættelserne opgøres for hver forsikring på basis af en nuluponrentestruktur baseret på EIOPAS diskonteringskurve. EIOPA har pr. 1. januar 2019 ændret metoden for beregning af det danske volatilitetstillæg (VA) til diskonteringskurven. Ændringen i metoden og opdatering af de underliggende parametre betød, at tillægget faldt med 12 basis point. Den økonomiske effekt af den ændrede rentekurve var et fald i bufferne på 1,5 mia. kr. og en reduktion af resultatet før skat i 1. halvår 2019 på 140 mio. kr.

For oplysninger om den gennemførte impairmenttest af goodwill henvises til note 4 i koncernregnskabet.

Noter - Danica Pension

Note	Mio. kr.	1. halvår 2019	1. halvår 2018
2	BRUTTOPRÆMIER, inkl. indbetalte præmier på investeringskontrakter		
	Direkte forsikringer:		
	Løbende præmier	7.827	5.883
	Engangspræmier	4.948	5.963
	Direkte forsikringer, i alt	12.775	11.846
	Bruttopræmier, i alt	12.775	11.846
	I ovenstående bruttopræmier udgør de indbetalte præmier på investeringskontrakter, som ikke indgår i resultatopgørelsen:		
	Løbende indbetalinger	1.285	
	Engangsindbetalinger	1.068	1.031
	Indbetalinger, i alt	2.353	1.031
	Bruttopræmier i resultatopgørelsen i alt	10.422	10.815
3	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING		
	Bruttopræmier	587	530
	Afgivne genforsikringspræmier	-19	-12
	Ændring i præmiehensættelser	-112	-4
	Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	-10	-3
	Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser	5	-17
	Præmieindtægter f.e.r.	451	494
	Forsikringsteknisk rente	-	-65
	Udbetalte bruttoerstatninger	-769	-602
	Modtaget genforsikringsdækning	5	13
	Ændring i erstatningshensættelser	86	7
	Ændring i risikomargen	-7	0
	Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser	1	2
	Erstatningsudgifter f.e.r.	-684	-580
	Bonus og præmierabatter	53	-12
	Erhvervsomkostninger	-20	-12
	Administrationsomkostninger	-36	-26
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-56	-38
	Investeringsafkast	-269	-20
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	-505	-221

Noter - Danica Pension

Note	Mio. kr.	30. juni 2019	31. december 2018
4	SIKKERHEDSSTILLELSE OG EVENTUALFORPLIGTELSE		
	Til sikkerhed for forsikredes opsparing er registreret aktiver for i alt:	434.680	396.285
	Selskabet har til sikkerhed for derivatforretninger afgivet obligationer og kontanter svarende til en dagsværdi på i alt	28.827	12.186
	Selskabet har givet tilsagn om deltagelse i alternative investeringer med et beløb på	23.738	22.218
	Selskabet er frivilligt momsregistreret vedrørende visse ejendomme, og der hviler herpå en resterende momsreguleringsforpligtelse på	1	4
	Selskabet er sambeskattet med alle enheder i Danske Bank koncernen og hæfter solidarisk for disses danske selskabsskatter og kildeskatter mv.		
	Selskabet er fællesregistreret med tilknyttede virksomheder for afregning af lønsumsafgift og moms og hæfter solidarisk herfor		
	Selskabet hæfter solidarisk med de øvrige deltagere for forsikringsmæssige forpligtelser vedrørende samtlige policer, der administreres af Forenede Gruppeliv A/S.		
	Selskabets størrelse og forretningsomfang indebærer, at selskabet til stadighed er part i diverse retssager. De verserende retssager forventes ikke at få væsentlig indflydelse på selskabets økonomiske stilling.		

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt halvårsregnskabet for Danica Pension for 1. halvår 2019.

Halvårsregnskabet aflægges efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og halvårsregnskabet for moderselskabet aflægges efter Lov om finansiel virksomhed.

Det er vor opfattelse, at halvårsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver, forpligtelser, egenkapital og finansielle stilling pr. 30. juni 2019 samt af resultatet af koncernens og moderselskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for halvåret 1. januar - 30. juni 2019. Endvidere er det vor opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og moderselskabet kan påvirkes af.

København, den 18. juli 2019

Direktionen

Ole Krogh Petersen
Adm. direktør

Jesper Mølskov Høybye
Direktør

Søren Lockwood
Direktør

Bestyrelsen

Jacob Aarup-Andersen
Formand

Kim Andersen
Næstformand

Christian Boris Baltzer

Lisbet Kragelund

Ib Katznelson

Thomas Mitchell

Jeanette Løgstrup

Kenneth Stricker-Nielsen

Charlott Due Pihl

Henrik Nielsen

Adresse

Danica Pension,
Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Kgs. Lyngby

Telefon: 70 11 25 25

Telefax: 45 14 96 16

www.danicapension.dk

Registreringsnummer

CVR 24256146

Kontaktperson: Økonomidirektør Jesper Mølskov
Høybye